

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LXIV. An obrarum Continentiae Donum sit licitum Castitatis votum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

um ob Tentationes carnis; sed ob Incontinentiam vagam: Estque hoc *Vri*; non Tentari; sed Peccare incontinentiā.

1. Quia *Vri* explicatur præcedente iusto: *Sic se non continent, nubant*, id est, si videntur.

2. Quia dicit, *Propter fornicationem unusquisque. &c.* non ait, *ob tentationem*.

3. Quia ait: *Reuertimini in idipsum, ne tentet vos Sathanas propter incontinentiam*; non ait, *tentatione*.

4. 1. Timoth. 5. *Volo iuniores nubere*: Ob tentationem? Non; sed ob incontinentiam: Nam, Nullam, addit, *dare* occasionem aduersario, *maledictæ causa*. Iam enim quedam abierunt post Satanam.

5. 2. Corinth. 12. *Datum est mihi stimulus. &c.* sed interrogauit. *&c.* Quod plerique Patres de re pudorosa interpretantur: non de persecutione, aut dolore capitis: quia hæc non sunt pudenda. Vnde Rom 7. *Mente seruo legi Dei; carne, legi peccati*: Sic: *Non quod volo bonum, hoc ago; sed quod nolo malum*. Item. *Sentio aliam legem in membris meis, repugnantem legi mentis*.

6. Ita S. Patres exponunt hoc, *Vri*: quod, ait ibi S. Thomas, est, non calere, sed calore damnum perpeti.

II Incontinentes non vocantur seipsum ad nuptias; sed remedium eis ostenditur, quo vrantur, si velint. Quæ Permissio est non Præceptum citatorum; teste hic S. Chrysost. Vt, qui dixerit: *Nolens pugnare, fugiat*: fugere enim melius est quàm occidi: is luadet, non imperat.

2. Vt istud, *Reuertimini in idipsum*, dicit secundum indulgentiam, non secundum

imperium: Ita & hoc; *Qui non se continent, nubant*. Ita & hoc, *Vnusquisque uxorem habeat*, qui duxit, suam: qui nondum duxit, ducat *ob fornicationem*:

3. Sicut istud, *Volo omnes esse sicut meipsum*, id est, continentēs, est Consilii: Sic & hoc, *Volo iuniores nubere*. Ita S. Patres. Bell. l. 2. c. 30.

III. Hoc Consilium, seu Permissio, seu Remedium non datur obstrictis Voto; sed Solutis. Nam hi possunt Nubere, & *Vri*; Coniux autem, altero ad debitum impotente, licet Vratur, nō tamē ei melius est Nubere; quia non licet talis bigamia: Ita & Castitatem professus. Sic Patres. Hinc liquet de obiectis.

QVÆSTIO LXIV.

An ob rarum Continentiæ Donum sit licitum Castitatis Votum?

LUTHERANI pariter & CALVINIANI Licitum negant ob Scripturas.

SVADENT illis. 1. Sap. 8. *Nemo potest esse continens, nisi Deus det*.

2. Quia, Matth. 19. *Non omnes capiunt verbum hoc sed quibus datum est. Qui potest capere, capiat*.

3. Quia, 1. Cor. 7. *Volo omnes homines esse sicut meipsum. Sed unusquisque proprium donum habet, unus sic, alius autem sic*.

4. Ibidem. *Qui statuit in corde suo firmus, non habens necessitatem, potestatem autem habēs suæ voluntatis: & iudicauit in corde suo seruare Virginem suam benefacit*. Vbi S. Hieronymus l. 1. contra Iovinian. ait, quosdam habere necessitatem aut nubendi, aut scortandi.

Quare nemo debet Vouere, nī sciat certō se posse seruare. Nam, Eccl. 5. *Displicet Deus infidelis & stulta promissio*: At nemo scit an habeat Donum, aut an sit retenturus: Ergo, nemo, nisi temerē, vouet. Vnde, Qui

Ff 2 voue-

vouerunt, possunt ac debent Votum rescindere: Quia quæ non sunt in nostra potestate, non sunt materia Voti.

AUTOR. I. Continentia est Dei Donum; & tamen in hominis potestate. I. Nam Dona Dei sunt duplicia. 1. Quædam dantur homini siue eius cooperatione; vt sanitas, forma, prophetiæ donum & linguarum. 2. Alia sunt auxilii diuini, & simul humani studia: vt credere, sperare, tentationes vincere, &c. Horum opera pendent ab electione humana; tale est opus Continentiæ: q̃ Sectarii volūt esse prioris generis.

2. Deinde Auxilium Dei duplex: 1. Sufficiens, vt possimus bene operari seu continere. 2. Efficax, quo actu ipso Continemus, credimus, perseueramus. &c. Sic 2. Thess 3. *Non omnium est fides, continentia*. &c.

Esse tamen donum Dei; concedunt Sectarii: At Esse in potestate nostra, Negant.

II. ESSE, PROBATVR. 1. Matt. 19. *Sunt Eunuchi qui castrauerunt seipsos, suo libero arbitrio, non dono necessitante eos: quia sic dixisse oportuit, Qui facti sunt à Deo.* At verè, *sunt prophete, qui facti sunt à Deo.*

2. Quia Christus & Apostoli hortantur ad Continentiam: sed ad ea, quæ non sunt in potestate nostra, nemo sanus hortatur: Nemo etiam eum, qui non habet donum: quia non potest continere. Nec eum qui habet; quia is, Bucero & Martyri, *ia Matth. 19.* non potest non continere.

3. Quia. 1. Corinth 7. *Quod vult, faciat: liberum relinquitur: ergo vtrumque est in potestate nostra.*

4. Coelibes in Scriptura laudantur, & præmiantur.

5. Ita S. Patres.

DICO AD I. Dici id de Continentia in genere, de coniugali, viduali, Virginali: & earum aliqua ab hominibus haberi potest.

AD II. *Capere*, non significat Naturalem capacitatem, vt Sectarii volunt; sed voluntariam. Quia isto hortatur nos Dominus ad continentiam: ergo ad voluntariam: non ad naturaliter necessariam, quæ nulla est. Item: *Qui potest*. 1. Potentiâ proximâ, scilicet habens efficacem gratiam: Qui non habet, oret vt accipiat. 2. *Potest*, Potentiâ etiam ægrâ vel impeditâ, *capiat*, id est, oret vt possit *Velle* capere; Deus *Perficere* dabit.

AD III. Nil concludit: Nam alius eligit donum continentia, alius non, sed nuptialem gratiam.

AD IV. Loquitur de extrinseca & accidentaria necessitate, non de interna animi: Vt si filia nolit continere, si sit serua, non sua, sed domini.

III. Petendane est à Deo Continentia?

Petrus Martyr l. de calib. ait Non; nisi sub conditione; si expediat. *Bucerus in Matth. 19.* Non ab iis, qui nesciunt an Deus eis dare velit hoc donum. *Ratio.* Quia oratio debet nasci ex fide; fides autem nri promissio Dei; hoc verò nulli est de certo petenda natura sibi continet à

DICO At sufficit generalis promissio Dei, Luc. 11. *Petite, & accipietis.* Si enim particularis requireretur, nec fides, spes, &c. poti posset. Sat, quod, 1. Ioan. 5. *Hæc est fiducia, quam habemus ad Deum; quia quodcumq; petierimus secundum eius voluntatem, audit nos.*

QVÆSTIO LXV.

Num quæ Incommoda nascantur ex Celibatu, vt idè fugiendus sit?

Luthe